

Gouard: Ja, jeg kan ikke med den ærede Ordfører see, at der i og for sig kan ligge nogen Vanskelighed i at vedtage det af mig stillede Forslag. Man har jo i §§ 43 og 44 bibeholdt saadanne særlige Borgerstaber paa Vilt- og Tømmerhandel, og man har, hvad jeg før tillod mig at antyde, til Gjæstgiveri lagt en heel Række af Haandværksnæringer, eller dog Næringer, som idetmindste ikke kunne regnes ind under Kjøbmandsnæring; en Gjæstgiver har saaledes Ret til at være Vilt- og Tømmerhandler, Bager, Brygger, Brændeviinsbrænder, Brændeviinshandler og Rettighed til at være Bogmand, saa at jeg ikke troer, at man af den Betragtning, at der gjøres Indgreb i Andres Rettigheder, skulde lade sig afsolde fra at stemme for det af mig stillede Vædringsforslag. Desuden kommer man i alle Tilfælde til at lade Ordene i Overtakelsen: „i Kjøbenhavn“ udgaae, da der vistnok i Provindsbyerne er etableret Detaillister med saadan Handelsberettigelse og ingen anden, saa at denne Ret til at faae et almindeligt Handelsborgerstabs naturligt ogsaa maa staae disse aaben. Jeg forstaaer virkelig ikke, hvorledes man vil bære sig ad med disse Haandværkere i Provinsbyerne; jeg troer, som sagt, at der er Nogle, som have en saadan indskrænket Handelsret, at den falder ind under et af disse Fag; ja, vil man sige, det vil blive staaende for de enkelte Individuer, saaledes som det er, men saa er Ligheden ogsaa tilstede. Det synes i det Hele taget ogsaa at være klart, at Udvalget saavel som det ærede Thing har fundet, at der var noget Uholdbart i § 23, da man allerede har gjort ikke ganske ringe Tillemplinger derved. Man har saaledes givet Tilladelse til, at andre Paragraffer ere trufne ind i denne § 23, man har givet Tilladelse til, at mindre Næringsveie, som ere nævnte i de paagjældende Paragraffer, kunne, uagtet denne Paragraff, forenes med Haandværk, men det er saa grumme lidt, man deri byder. Naar man vil hjælpe en Haandværker paa Grund af den store Concurrence, som utvivlsomt, hvad jeg flere Gange har udtalt, vil indtræde, idetmindste i denne Overgangstid, siger man til ham: Der skal dog gjøres Noget for Dig, Din Kone kan faae Lov til at være Rager-

kone — man smider saadan en Bid hen til ham — det kan Du faae Lov til; men dersom han troer, at han kan være bedre tjent med at handle med Tobak, Cigarer eller en af de Artikler, som falde ind under den Handelsnæring, der omtales i § 92, saa maa han det ikke, uagtet det maaskee var det Gnefte, der kunde redde en Familie fra Undergang. Lader os tage et ganske simpelt Tilfælde, lader os sætte, at der i en By er 3 Haandværkere i eet Fag, og at der strax efter Overgangstiden vil komme 3 til, saa at der ialt bliver 6, saa er der ingen Sandsynlighed for, at de Alle ville kunne faae deres Underhold ved det Erhverv, hvortil de ene ere berettigede. Det kan sandelig ikke nytte Noget, at man siger: 3 Stræddere eller Skomagere, hvad de nu ere, 3 kunne jo kjøbe Borgerstabs som Saddelmagere eller Smede, det vilde være at drive Spot med dem, gøre Nar ad dem; er det Noget, der ligner Næringsfrihed? Nei, det eneste Erhverv, som de maaskee paa en fornuftig Maade kunne drive ved Siden af deres Haandværk, og som maaskee kunde redde en Familie fra at blive bragt til Bettelstaven, det maae de ikke; det Gnefte man gjør, det er, at man siger til den Paagjældende: Din Kone maa være Ragerkone, hun kan handle med rosenrøde Suffergrise og Sprællemænd — det smider man saadan hen til dem — men det er ogsaa det Hele man vil gjøre.

Indenrigsministeren: Det er maaskee paa Tide nu at minde det ærede Thing om, hvad der ligger for til Forhandling. Udfastets nu forhandlede Paragraffer tale om noget ganske Andet, end hvad den ærede sidste Taler synes at antage. Vi skulle tale om Overgangsbestemmelserne, og den ærede Rigsdagsmand er inde paa Lovens Bestemmelser i tidligere Paragraffer, som aldeles ikke ligge for. Lader os dog mindes, hvorledes hele Lovens Anlæg er, lader os erindre, at det ikke gaaer an at kaste Forslag, som høre til den vedvarende Deel af Loven, ind i den Deel, som kun skal indeholde Overgangsbestemmelser. Vi have jo tidligere Paragraffer, s. Ex. § 24, som taler om Ophævelse af den Haandværks- og Fabriklaugene hidtil